

сивите, влажни стени. Човекът спокойно, тъй – дума/ след дума/ и твърдо реди песента. ... Усмехнати чули звездите отгоре/ и викнали: «Браво, човек!» Несъмнено в творбата хора представлява масов и тривиален вариант на човешкото, докато човек фигурира като алтернативна, извисена форма на човешкост. В този смисъл традиционното разбиране на хора в стиховете *Но във затвора попаднал на хора и станал човек* всъщност няма подкрепа в окازیоналната употреба на думата хора в текста. Това впрочем обяснява мимолетната им поява: през идиоматиката хора работи позитивно, но в реториката на текста носи по-скоро негативни конотации. Все пак и в двата случая хората са сведени до функция – героят надмогва себе си и става човек. Може да се твърди, че паралелната валидност на двете противоположни четения взаимно обезсилва тяхната алтернативност, за да утвърди еднаквата им функция: независимо дали попада на свестни или на лоши хора, героят постига своето извисяване чрез отгласване от онова, което ги събира – че свестни или не, те репрезентират жертвения хипостаз на човешкото като хищна мърша. Отгласването от хората в полза на човешкото всъщност бива потвърдено чрез втори и както обикновено несвързан с първия момент на осъзнаване: *...но своята участ от книга по-ясна му станала с някаква песен*. Тези стихове са предхождани от мистериозните *Не зная с каква е закваса заквасен, не зная и как е замесен*, които третираят човека като хляб, като същество, което би следвало да зависи от своя произход, от наследеното и възпитаното в него: от закваската и от замесването. Ала точно тази задълженост на произхода е колкото деликатно, толкова и радикално отхвърлена чрез анафората *не зная* и противопоставения съюз *но*: не ми е нужно да зная откъде идва този човек, за да видя неговото самопроглеждане и себевъзмогване, в случая с помощта на изкуството, на *някаква песен*. След като вече е претърпял преображението, героят, вече човек, го потвърждава чрез нова проникателност. Че осъзнава участта си чрез песен, ще се окаже важно не заради съдържанието ѝ, което ще остане загадка. *Песен* ще бъде една от метафорите – редом до *пролетен ден* – за въобразяване на бъдещия живот: *Животът ще дойде по-хубав от песен, по хубав от пролетен ден*. Именно тази метафора ще се буквализира във финалния му акт на отхвърляне на смъртта, когато запява. Важно е да осъзнаем отново, както при хора, тази не съдържателна, а функционална тежест на песента. Ще видим защо това е важно.

Това проглеждане чрез песента и очовечаване чрез хората следва да намери потвърждение в промененото поведение и слово на лирическият герой. И тук текстът отново се оказва любопитно разцепен. Словото на героя всъщност с нищо не потвърждава каквото и да е прозрение